

Van: Harry Kiwitz [<mailto:hkiwitz@gmail.com>]

Verzonden: dinsdag 3 mei 2016 8:17

Aan: STATENGRIFIE

Onderwerp: Input van Brabant-Zeeuwse Voedselbanken voor het rondetafelgesprek over Sociale Veerkracht d.d.13 mei 2016

Geachte Mevrouw K. ten Cate,

Zie bijgevoegd de input van de Brabants Zeeuwse Voedselbanken voor het gesprek over Sociale Veerkracht d.d. 1 mei a.s.

Van deze input zal ik een korte samenvatting maken. Ik verwacht dat de samenvatting op een A 4 kan. In deze samenvatting zal ik het accent leggen kwantitatief en kwalitatief op het feit dat in deze eeuw een nieuw instituut is ontstaan de Brabantse Voedselbanken met een hoge toegevoegde waarde voor het armoede beleid (materieel en op emancipatie gericht) en welke conditionerende rol de Provincie o.i. kan spelen mbt de sociale infrastructuur van de Provincie.

met vriendelijke groet,

Harry Kiwitz, voorzitter Brabants Zeeuwse Voedselbanken

hkiwitz@gmail.com

Texelstroom 3

5032 ZA Tilburg

06-53647783

013-4691500

Rondetafelgesprek Provincie Noord Brabant

1. Gegevens Voedselbanken Brabant en Zeeland situatie voorjaar 2016:

Aantal huishoudens: 5344. Aantal monden 13.200.

Aantal vrijwilligers: 1500

Aantal voedselbanken in : 29, waarvan 25 in Brabant

Voedselpakket varieert in grootte van 12 producten tot bijna 30 producten per week.

Organisatie: De Provincie is opgedeeld in clusters te weten : Eindhoven, Noord-Oost Brabant, Den Bosch, Tilburg, Breda en Bergen op Zoom. Elk cluster vaardigt een vertegenwoordiger af naar het Regionaal Bestuur. Het regionaal bestuur maakt afspraken met het RDC Tilburg (Regionaal Distributie Centrum in Tilburg). In Brabant is de organisatie vanaf de basis opgebouwd. Bewust is gekozen voor een cluster structuur om van elkaar te leren en goed samen te werken.

Regionaal Distributie Centrum in Tilburg (RDC): Op verzoek van de andere banken heeft Tilburg de taak op zich genomen om naast de lokale voedselbankfunctie ook te fungeren als RDC. Dit houdt in dat Tilburg het centrum is voor het logistieke verkeer tussen landelijke voedselstromen naar regio, centrum voor logistieke stromen tussen Tilburg en de clusters. Onderlinge ruil, goede samenwerking maakt de formule van voedselbanken tot een succes. Tilburg heeft naar verhouding derhalve een grotere koel-vriescapaciteit opgebouwd en een groter wagenpark om de vervoersbewegingen te kunnen realiseren.

Kenmerk cluster: Voedsel regelen en verdelen is een kerntaak van een cluster. Vervoerstromen van voedsel tussen RDC en cluster en lokale voedselbanken en cluster. Cluster heeft een spilfunctie. Een voorbeeld: het cluster Eindhoven werkt samen met 10 voedselbanken in de regio en heeft 6 uitdeelpunten in de stad. Onderlinge ruil, goede samenwerking maakt de formule van voedselbanken tot een succes.

Vrijwilligers: Al het werk wordt gedaan door vrijwilligers. Er zijn geen betaalde krachten. Voedselbanken zijn lokaal ontstaan en elke voedselbank verschilt nogal van elkaar. Het zijn geen gestandaardiseerde organisaties. Mensen maken de voedselbanken en tussen de voedselbanken zijn best de nodige verschillen.

Trend in voedselstromen: locale, regionale voedselverwerving is essentieel en zal essentieel blijven o.a. vanwege het belang van verankering in de regionale samenleving. De betekenis van landelijke grote leveranciers zoals AH, Lidl, Unilever, Jumbo, Hak enz. zal naar verwachting sterk toenemen. De toegevoegde waarde van het RDC wordt daardoor navenant groter.

Voedselveiligheid: Voedselveiligheid is essentieel. Bijna elke voedselbank is nu gecertificeerd. Zonder certificatie zouden een aantal belangrijke partijen geen voedsel meer doneren. Dit heeft kostenconsequenties voor koel vries capaciteit, vervoerscapaciteit en ook voor de interne organisatie zoals training van de vrijwilligers.

Financiën: Voedselbanken zijn afhankelijk van sponsors. In veel gemeenten krijgt de voedselbank subsidies in verschillende vormen variërend van geldbedragen, tot het gratis

verhuur van panden. De voedselbanken hebben een erg grote betekenis voor het lokale armoede beleid. Zie als voorbeeld bijgevoegde statistische gegevens van de voedselbank in Tilburg. Opvallend in deze statistiek is o.a. dat meer dan 70% van de cliënten alleenstaanden zijn. De ene voedselbank is succesvoller dan de andere in het verkrijgen van fondsen van de lokale gemeenschap en ook van de gemeenten. We gaan uit van de kracht van de lokale voedselbank.

Samenwerking met maatschappelijke instanties:

Met diverse maatschappelijke instanties, volledig gesubsidieerde instanties, zoals IMW (Instituut voor Maatschappelijk Werk)/Juvans, BSH (gemeentelijke bureaus voor schuldhulpverlening), gemeentelijke sociale diensten, organisaties vanuit kerken, enz enz wordt intensief samengewerkt door de voedselbanken. Sterker nog: verschillende instanties zouden binnen de bestaande wet en regelgeving niet kunnen werken zonder het bestaan van voedselbanken.

Criteria om in aanmerking te komen voor een voedselpakket:

Een persoon die € 180, netto(exclusief huur) of minder per maand aan inkomen heeft komt in aanmerking voor een voedselpakket. Indien er meer gezinsleden zijn, wordt het inkomen met € 70, verhoogd. Bijv: alleenstaande moeder met 2 kinderen, komt in aanmerking als het inkomen lager is dan € 320, per maand.

Impuls voor zelfredzaam worden: Geen pakket zonder een traject.

De voedselbanken hanteren dit uitgangspunt. Een pakket wordt in principe niet langer gegeven dan voor een periode van 3 jaar.

Cliënten worden geacht om binnen 3 jaar hun problemen zodanig verminderd te hebben dat ze inkomen hebben boven de norm. Financiële problemen hebben primair te maken met schulden en met te weinig inkomen. Een gemiddelde klant maakt circa 12 maanden gebruik van de voedselbank.

Een BSH (Bureau Schuldhulpverlening) heeft sowieso een saneringstraject, maar ook instellingen van maatschappelijk werk hebben een traject voor mensen om weer zelfredzaam te worden. Voedselbanken bespreken dit ook met de toeleveringsinstanties van cliënten en hebben derhalve ook een emancipatorische functie.

2. Is de voedselbank een instituut geworden ?

Ondanks het gegeven dat voedselbanken het uitgangspunt hebben dat ze zich graag opheffen en dit uitgangspunt ook uitdragen, lijkt het er op dat het tegen wil en dank een instituut aan het worden is. W. van de Donk schrijft in het boekje “ Los-bandige instituties, teken van onze tijd”, dat een samenleving niet zonder instituties kan en dat “Instituties zijn de schalen en het pantser die het weekdier mens een houvast geven wanneer zijn innerlijke kracht tekort schiet om zich in deze complexe wereld te handhaven”. De voedselbanken in Brabant vervullen deze functie thans voor een hele groep mensen. Is het tijdelijk of permanent? We vermoeden dat voedselbanken niet meer weg te denken zijn in deze samenleving omdat, zo leert de ervaring, mensen door allerlei redenen, ondanks ons sociale stelsel, door het ijs heen zakken en als gevolg de noodhulp van een voedselbank zeer nodig hebben.

De betekenis van deze paragraaf is dat de voedselbanken niet weg te denken zijn uit het Brabantse land.

Naast deze betekenis vervult de voedselbank ook de rol van het tegengaan van voedselverspilling. Het voedsel door ons verstrekt, zou anders vernietigd worden !

3. De voedselbanken in een netwerk van tal van organisaties:

De voedselbanken vervullen een actieve rol in het netwerk van tal van organisaties zoals gemeenten, instituten maatschappelijk werk, toeleveranciers van voedsel, donerende instellingen zoals Rotaries, Lions, kerken, Vincentius vereniging, omroep Brabant, scholen en tal van individuele Brabanders. Armoede en het verdelingsvraagstuk liggen veel mensen na aan hun hart. We menen te mogen stellen dat Brabant laat zien dat het een hart heeft en het actief onderhouden en koesteren van dit netwerk geeft aan Brabant een mooi gezicht.

4. Knelpunten:

De voedselbanken hebben een groot aantal knelpunten. De belangrijkste zijn:

- a. Gebrek aan financiële middelen. Elke voedselbank heeft een ander gezicht. Er zijn voedselbanken die het redelijk goed lukt om geld te verwerven en ook voedselbanken waarbij het niet (goed) lukt.
- b. Kwantiteit en kwaliteit van vrijwilligers door toenemende eisen o.a. op het gebied van voedselveiligheid, toename van problematiek rondom het managen van logistieke processen o.a. vanwege de groei van het aanbod van voedsel.
- c. Grote diversiteit tussen de voedselbanken. Door onderlinge afstemming, beleidsoverleg, ervaringsuitwisseling wordt een gemeenschappelijk beleid bevorderd.
- d. Vervoersbewegingen, opslagproblematiek, aanwezigheid van voldoende koel-vriescapaciteit, ruimte en vervoerscapaciteit.
- e. Vrijwilligersorganisatie die nauw samenwerkt met organisaties waar de medewerkers allemaal betaald worden.

5. Rol van Provincie:

In deze notitie is gepoogd het fenomeen voedselbank te beschrijven in Brabant, hoe de voedselbanken samenwerken, hoe het samenspel is met tal van maatschappelijke organisaties maar ook wat de relatief hoge toegevoegde waarde is van de voedselbanken op lokaal niveau en voor het armoedebeleid van gemeenten. Een aantal gemeenten zien het werk van de voedselbank inderdaad als een aanvulling op het lokale armoedebeleid, maar voegen dan niet de daad bij het woord in de zin van materiele- financiële ondersteuning. Wellicht kunnen de Provinciale Staten de gemeenten hierop aanspreken. In het krachtenspel lukt het niet altijd op lokaal niveau om de financiën sluitend te krijgen.

Van geheel andere orde is de positie van het RDC in Tilburg. Tilburg fungeert als de logistieke spil tussen de landelijke organisatie en de lokale voedselbanken. Financiering op lokaal niveau is hierbij niet aan de orde. Het RDC is een dienstverlener voor 25 vrijwilligersorganisaties in onze provincie op het gebied van opslag, distributie en transport. Het is voor een RDC veel lastiger om aan geld binnen te halen dan een lokale voedselbank. De lokale voedselbanken worden wel gevraagd om een bijdrage te leveren.

In het verleden heeft de provincie tweemaal blijk gegeven dit algemeen maatschappelijk belang te onderkennen en heeft daarvoor een donatie gegeven. Daar zijn we zeer erkentelijk voor.

We zijn van mening dat mocht er een tekort ontstaan bij het RDC, een tekort dat de lokale banken niet kunnen oplossen, dat een beroep gedaan zou moeten kunnen worden op de Provincie.

We zijn die mening toegedaan vanwege het feit dat we een vrijwilligersorganisatie zijn die voor de bewoners van Brabant de nodige noodhulp geeft en meewerkt aan de bevordering van zelfredzaamheid. Aanpalende organisaties worden allemaal betaald door de overheid. In onze strategie willen we het vrijwillige karakter uitdrukkelijk behouden. In het krachtenveld vinden we alleen wanneer het nodig is, dat de provincie bereid is om gesprekspartner te zijn mbt de oplossing van problemen en daaraan actief zou moeten bijdragen. De Provincie kan dan een conditiescheppende rol vervullen.

De Provincie zorgt voor de infrastructuur in onze Provincie. We vertrouwen erop dat de Provincie zich ook mede verantwoordelijk voelt voor de sociale infrastructuur, wanneer zich een probleem aandient.

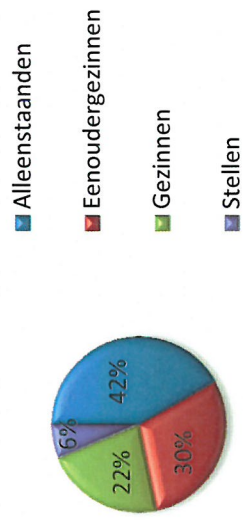
Brabants Zeeuwse Voedselbanken

Harry Kiwitz, voorzitter.
2 mei 2016

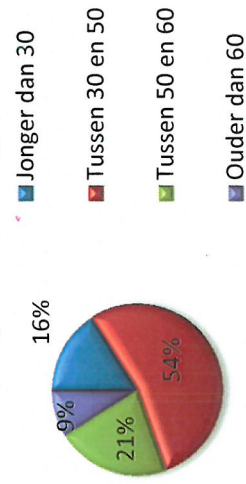
CLIENTGEGEVENS VAN TILBURGSE VOEDSELBANK per maart 2016

Huishoudens	507	Leeftijd aanvrager	1224
Alleenstaanden	212	Jonger dan 30	475
Eenoudergezinnen	152	Tussen 30 en 50	99
Gezinnen	111	Tussen 50 en 60	650
Stellen	32	Ouder dan 60	

Huishoudens

Leeftijd aanvrager

Geschat aantal personen

